733/05

Den 10. oktober 2005 blev i sag nr. 65.744:

xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx xx xxx xxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har erhvervsevnetabsforsikring i Danica Pension, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde præmiefritagelse og udbetale ydelse ved tab af erhvervsevne efter den 1/3 2004.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad efter ovennævnte dato.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klagerens erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Nedsættes erhvervsevnen til mellem 1/2 og 1/3 af den fulde erhvervsevne, udbetales halv forsikringsydelse. Der er en karensperiode på tre måneder.

Det fremgår af sagen, at selskabet den 6/6 2002 fra klageren, der er født i 1948, modtog skadeanmeldelse og lægeattest.

Af anmeldelsen fremgår bl.a., at klageren den 22/1 2001 blev sygemeldt pga. stress/udbrændthed. Desuden fremgår det af anmeldelsen, at hun mærkede de første symptomer i forbindelse med en arbejdsskade i 1999.

Af lægeattesten fra klagerens egen læge fremgår bl.a., at klageren lider af ”psykisk stress”. Årsagen hertil oplyses at være stress/ledelsesproblemer.

Til brug for sagens behandling indhentede selskabet herefter yderligere oplysninger fra klagerens kommune.

Af de modtagne oplysninger fremgår bl.a., at klageren indtil 1993 arbejdede i forsikringsbranchen. Herefter uddannede hun sig til pædagog, og i 1998 tiltrådte hun en stilling som støttepædagog. Hun blev i 1999 overfaldet af et barn på den institution, hvor hun arbejdede, hvilket efterfølgende resulterede i fysiske og psykiske problemer. Hun blev derfor sygemeldt i fem uger. I maj 2000 var hun impliceret i et færdselsuheld, hvilket resulterede i fire måneders sygemelding. Da hun vendte tilbage til arbejdet efter sygemeldingens ophør, oplevede hun konflikter i relation til både børn og kolleger, hvilket påvirkede hende psykisk. Hun blev derfor sygemeldt i januar 2001. Efterfølgende blev hun opsagt. Primo maj 2001 påbegyndte hun et arbejdspraktikophold i en børnehave. Efter 14 dage var hun imidlertid impliceret i endnu et færdselsuheld, hvorefter hun igen blev sygemeldt. Klageren fik via socialforvaltningen bevilget psykologsamtaler.

Af statusattest af 2/5 2002 fra psykolog J.E., der har ført samtaler med klageren, fremgår bl.a.:

> "K.A.D. (AD) har været sygemeldt pga. stress og udbrændthed. Udover stress og udbrændthed er der tale om en krisereaktion, idet AD har været ude for en voldsom episode på sit arbejde samt to mindre færdselsuheld, hvor specielt det første var traumatisk. De psykologiske følger herefter er især et øget forsvar, øget angst og usikkerhed forbundet med såvel tanker omkring episoderne som med at færdes i trafikken samt ubehag/forskrækkelse ved uventet fysisk berøring eller følelsen af at have en person bag sig. Hun er energiløs og har stadig brug for en stram struktur i hverdagen i form af f.eks. faste aktiviteter, indkøbslister og madplaner. Det er vurderingen, at der er tale om en konkret overbelastning og krisereaktion, men også at disse reaktioner forstærkes af personlighedsmæssige træk, hun har været vant til at kunne klare situationer selv og har svært ved at acceptere sine vanskeligheder, og hendes foretrukne forsvar synes at være projektion.

AD har været i et forsamtaleforløb, hvor hun har fået en gradvis større accept af sine vanskeligheder, hendes energiniveau er bedret, og hun er knapt så forsvarspræget. Hun vurderes dog fortsat som skrøbelig, idet hun let kommer i en forsvarsposition, når hun føler sig presset - hvilket hun gør let og kommer til at reagere uhensigtsmæssigt. Det tilrådes, at behandlingen fortsat er samtaleforløb med psykolog, idet problemerne vurderes som psykologiske og krisereaktioner og ikke psykopatologiske.

...

Det vurderes at hun må have de nævnte episoder bearbejdet og på afstand for at kunne fungere i pædagogisk arbejde, hvor hun jo stadig er relativt nyuddannet og ikke helt har fundet sit ståsted i forhold til arbejde og kolleger.

Det vurderes realistisk, at der kan arbejdes hen imod en snarlig arbejdsprøvning på nedsat tid under en tæt opfølgning/samtaleforløb, der fokuserer på de nævnte problemstillinger."

På baggrund af de modtagne oplysninger bevilgede selskabet præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne fra karensperiodens udløb den 1/8 2001 til den 1/7 2002, hvilket selskabet meddelte klageren ved skrivelse af 15/8 2002. Selskabet fandt imidlertid ikke klagerens generelle erhvervsevne nedsat med mindst halvdelen efter den 1/7 2002, hvorfor præmiefritagelsen og udbetalingen herefter ophørte.

Klageren var utilfreds med selskabets afgørelse, hvorfor hun via sin advokat klagede over denne ved skrivelse af 22/8 2002. Selskabet fastholdt imidlertid sin afgørelse.

I juni 2004 modtog selskabet kopi af kommunal ressourceprofil. Af profilen, der er underskrevet af klageren den 4/4 2004, fremgår bl.a.:

"**1 Faglige og praktiske kompetencer i relation til arbejdsmarkedet:**

...

D. 28.10.02 startede pgl. i praktik på H. Målet var, ansættelse i fleksjob og at pgl. fik lejlighed til at bruge sin pædagoguddannelse i arbejdet med voksne hvor op-

gaverne fordelte sig mellem det pædagogiske og omsorgsmæssige i boenheden. Arbejdstiden var i starten 20 t. ugl. og undervejs forsøgt sat op til 25 t., hvilket viste sig at være en overgrænse, da pgl. blev belastet psykisk, hvor gamle uhensigtsmæssige mønstre dukkede op igen, hvorfor timetallet blev reduceret til 22 t. ugl. **Optræning ophører pr. 29.02.04**, dvs. 1 år og 4 mdr.'s varighed.

Arbejdet viste sig imidlertid at være mere omsorgspræget end det oprindelig var planlagt og i juni 03 kommer pgl. i aktivitetsafdelingen. Pgl. har været meget frustreret under hele optræningsforløbet, idet hun har svært ved at håndtere de forskellige skift i instrukser og arbejdsopgaver. Dette har medført en del gnidninger med kolleger og pgl. har brugt mange kræfter på, at tale åbent om problemerne og dermed udvikle sine egne evner til at håndtere vanskeligheder på en konstruktiv måde.

Under optræningsforløbet, har H. meddelt, at der ikke er økonomisk mulighed for at ansætte pgl. i fleksjob. D. 10.02.04 afholder P.S., Arbejdsmarkedsnetværket et opfølgningsmøde på arbejdspladsen. Forud for mødet, et det blevet klart, at det ej heller er realistisk, at pgl. ville kunne placeres i et fleksjob. Det er herunder vurderet, at såfremt fleksjob skal være realistisk, ville H. være det bedste udgangspunkt, idet det har den rummelighed, der er brug for i forhold til de specielle hensyn omkring den psykiske sårbarhed.

...

5 Helbredsmæssige forhold i relation til arbejdsmarkedet:

Helbred:

I april 1999 blev pgl. overfaldet af et barn i daginstitutionen, der gik helt amok, pgl. forsøgte at holde barnet for at få det til at falde til ro, hvilket gjorde, at hun belastede armen og fik efterfølgende en tennisalbue. Pgl. blev sygemeldt og oplevede en konflikt i forhold til institutionsleder og øvrige kolleger omkring indberetning af situationen, ligesom den først senere blev indberettet som en arbejdsskade.

Pgl. var sygemeldt i 5 uger og arbejdede herefter frem til maj 2000, hvor hun blev væltet af sin cykel og ud på kørebanen, af en cykel med anhænger. Pgl. var indlagt

på hospitalet til observation for hjernerystelse og starter igen i aug. 2000 hvor pgl. oplever en del konflikter i forhold til såvel kolleger som børn, idet pgl. mener, at nogle af børnene ikke får en ordentlig start i institutionen. I en af disse konflikter kaster et barn en sten efter en pædagog, det viser sig senere, at stenen var tiltænkt pgl. og reagerede med at blive handlingslammet. Herefter blev pgl. sygemeldt i jan. 2001 og opsiges senere.

I maj 2001 startet pgl. i en børnehave, hvor pgl. af forskellige årsager føler sig set skævt til, efter 14 dage bliver pgl. på vej til arbejde, påkørt af en højresvingende bil og slår sig voldsomt, hvorefter pgl. sygemeldes.

Den tidligere beskrevne psykiske sårbar i optræning ved H., har således bund i svære ar fra de tidligere arbejdsforhold. Pgl. har i forløbet ved TIA [Projekt: Tilbage I Arbejde] igennem 1 år fået psykologisk støtte til at arbejde med disse oplevelser, og følte sig omkring september 02 rustet, til at komme i optræning til fleksjob.

Imidlertid har optræningsforløbet vist, at pgl. meget hurtigt ryger ind i gamle mønstre og er for psykisk sårbar til at kunne fungere på arbejdsmarkedet i et job, hvor pgl. er selvforsørgende.

...

6 Sammenfattende vurdering af arbejdsevnen:

Vurdering af ressourcer:

Om end pgl. har 28 års erfaring fra forsikringsbranchen og efterfølgende en pædagoguddannelse, ses de erhvervede kompetencer ikke kan kunne udnyttes i et job som selvforsørgende. Pgl. har vist såvel motivation som omstillingsevne under hele revalideringsforløbet, som har været et længere forløb, idet det har varet fra d. midt 2001 og til begyndelsen af 2004.

Vurdering af de arbejdsmæssige muligheder:

Optræningsforløbet ved H. som har varet 1 år og 4 måneder har vist, at det ikke er realistisk med et fleksjob, da pgl. fortsat er så psykisk sårbar at resterhvervsevne er minimal.

Vurdering af barrierer for udvikling af ressourcer:
Det er vurderet, at såvel revaliderings- som behandlingsmulighederne er udtømte og at yderligere psykologhjælp formentlig kan bedre pgl.'s livskvalitet, imidlertid ses det ikke at ville ændre på nuværende vurdering af, at fleksjob ikke længere anses for realistisk."

Klageren blev ved kommunal afgørelse af 3/6 2004 tilkendt førtidspension med virkning fra den 1/7 2004.
Efterfølgende modtog selskabet yderligere kommunale sagsakter fra klagerens advokat.

På baggrund af de modtagne oplysninger fastholdt selskabet det tidligere meddelte afslag på forsikringsdækning, hvilket selskabet meddelte klagerens advokat ved skrivelse af 13/9 2004.
Klagerens advokat har i klageskrivelse af 22/12 2004 bl.a. anført:

"Vedrørende præmiefritagelse nævnes det i betingelsernes § 3, stk. 4, at Danske Liv og Pension kan gøre fortsat ret til præmiefritagelse betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig førtidspension af en størrelse, der svarer til nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller mindre. Dette medfører modsætningsvist, at idet min klient er blevet bevilget førtidspension svarende til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller mindre, opfylder hun definitorisk betingelsen for præmiefritagelse.

Ovennævnte forhold bestyrkes yderligere ved, at der i betingelsernes § 4, stk. 1, vedrørende udbetaling ved tab af erhvervsevne, i sidste afsnit er anført, at tilkendelse af offentlig førtidspension medfører ikke automatisk ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne. Dette vilkår er ikke medtaget i betingelsernes § 3, stk. 4., vedrørende præmiefritagelse, hvorfor min klient i anledning af den tilkendte førtidspension automatisk har ret til præmiefritagelse.

Vedrørende dækningen ved tab af erhvervsevne er det min opfattelse, at min klient i kraft af den praktiske afprøvning, bevillingen af førtidspension samt de lægelige akter har dokumenteret, at hendes erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller mindre. Min klient har således været forsøgt genplaceret på arbejdsmarkedet i et fleksjob gennem et forløb, der varede i et år og fire måneder, og det må derfor stærkt antages, at alle muligheder har været afprøvet. I henhold til betingelserne for bevilling af førtidspension, jf. Lov om Social Pension, opfylder min klient også definitorisk betingelserne i forsikringens § 4 ved tab af erhvervsevne.

Samtlige ovennævnte erhvervsmæssige forhold bestyrkes af de helbredsmæssige problemer, som min klient har, som beskrevet i sagens lægelige akter.

Principalt gøres det således gældende, at min klient har dokumenteret, at hun har en erhvervsevne nedsat til 1/3 eller mindre med virkning fra 1. marts 2004, hvor forsøget på at genplacere hende på arbejdsmarkedet måtte opgives. Subsidiært gøres det gældende, at dette i hvert fald er dokumenteret senest ved bevilling af førtidspension med virkning fra 1. juli 2004.
Herudover gøres det gældende, at såfremt min klients erhvervsevne ikke skulle anses for at være nedsat til 1/3 eller mindre, er den i hvert fald nedsat til mellem halvdelen og 1/3. Dermed har min klient i henhold til betingelsernes § 4, stk. 1, krav på udbetaling af halv ydelse.

Som der er redegjort for ovenfor, har min klient alene i kraft af bevillingen af førtidspension krav på præmiefritagelse i henhold til betingelsernes § 3, stk. 4."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor har selskabet i skrivelse af 14/2 2005 til nævnet bl.a. anført:

"Det er vores opfattelse, at A.D.'s erhvervsevne hverken har været tilstrækkeligt nedsat i eget erhverv som pædagog eller generelt. Vi har dog valgt at bevilge præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne i en periode på næsten et år, da vi har forståelse for, at hun havde nogle samarbejdsvanskeligheder på arbejdspladsen, der gjorde, at hun ikke var i stand til at fortsætte der.

Efter denne 'omstillingsperiode' har vi stoppet udbetalingen, da A.D,'s generelle erhvervsevne ikke er nedsat til 1/2 eller mindre.

Vores begrundelse for dette er, at A.D. ikke lider af en psykisk sygdom. Som det også fremgår i kommunens begrundelse for førtidspension, er A.D. psykisk let sårbar, men det er på ingen måde dokumenteret, at der er tale om en egentlig psykisk sygdom.
Danica Pensions psykiatriske lægekonsulents vurdering er endvidere, at A.D. har mange kompetencer både inden for kontor og pædagogarbejde. Hendes barrierer drejer sig om frygt for mobning, specielt i situationer af mere ustruktureret karakter. Det er lægekonsulentens vurdering, at A.D.'s erhvervsevne ikke er nedsat til 1/2 eller mindre i et struktureret arbejde for eksempel inden for kontorområdet."

Klagerens advokat og selskabet er efterfølgende fremkommet med yderligere bemærkninger i skrivelser til nævnet.

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**Præmiens betaling.**

...

Stk. 4. Bortfald af præmiebetalingen

...

Forsikringstageren fritages for betaling af forsikredes præmie, hvis forsikredes evne til at erhverve en arbejdsindtægt som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre af den erhvervsevne - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - der er normal for personer af samme alder og uddannelse i samme egn.

...

Danske Liv & Pension kan gøre fortsat ret til præmiefritagelse betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig førtidspension af en størrelse, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller mindre.

Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at betingelserne for præmiefritagelse ikke længere er til stede, skal der igen betales fuld præmie.

...

§ 4. Dækning ved tab af erhvervsevne.

Stk. 1. Ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Forsikringen giver ret til udbetaling af forsikringsydelse i tilfælde af midlertidig og længerevarende tab af erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde indtruffet inden det aftalte ophørstidspunkt eller tidligere fratrædelsestidspunkt.

...

Forsikringsydelsen udbetales, hvis forsikredes erhvervsevne midlertidigt eller længerevarende er nedsat til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne.

Den halve forsikringsydelse udbetales, hvis forsikredes erhvervsevne midlertidigt eller længerevarende er nedsat til mellem 1/2 og 1/3 af den fulde erhvervsevne.

Forsikringen dækker aldrig tab af erhvervsevne, hvis der ikke ved en lægelig undersøgelse kan påvises objektive tegn på tilstedeværelsen af mén eller sygdom (f.eks. hvor der alene er tale om subjektive klager over smerter, gener og lignende).

Forsikrede skal være under stadig behandling af en læge og følge dennes forskrifter.

...

Tilkendelse af offentlig førtidspension medfører ikke automatisk ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Stk. 2. Midlertidig tab af erhvervsevne.

Ved midlertidig tab af erhvervsevne forstås, at forsikrede alene kan passe sit arbejde i et omfang svarende til 1/2 eller mindre. Hvis forsikrede kan passe sit arbejde i større omfang end 1/2, anses erhvervsevnen ikke for nedsat.

...

Stk. 3. Længerevarende tab af erhvervsevne.

...

Forsikredes erhvervsevne anses for længerevarende at være nedsat til 1/3 eller mindre, respektive mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3, respektive 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:

Efter de foreliggende oplysninger om klagerens helbreds- og uddannelsesforhold, herunder hendes mulighed for beskæftigelse inden for kontorfaget, finder nævnet, at der ikke er grundlag for at anse hendes generelle erhvervsevne for nedsat i dækningsberettigende grad.

Derfor

b e s t e m m e s:

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand